

Огляд освітніх програм рівень другий (магістерський) під час запровадження ОП “Англійська мова та зарубіжна література” (березень 2023)

Закордонні університети

Для порівняння вивчалися аналогічні освітні програми магістерського рівня таких закордонних вузів як: Vytautas Magnus University (Литва), Universidad de GRANADA (Іспанія), Maynooth University (Ірландія), Uniwersytet Łódzki (Польща), Tallinn University (Естонія).

Програма “Прикладна англійська лінгвістика” університету Vytautas Magnus University (Литва) має на меті підготувати висококваліфікованих фахівців, які володіють порівняльними знаннями та навичками оцінки культур і мов ...і здатні самостійно застосовувати набуті знання в роботі в академічних і культурних установах, бізнес-компаніях, різних міжнародних установах і проектах, особливо в тих установах і організаціях, які співпрацюють з країнами Європейського Союзу. Серед програмних результатів - “здатність використовувати набуті знання у міжкультурних дослідженнях та міжкультурній комунікації” (відповідає ПРН 4 ОП ЧНУ: “Здійснює міжкультурну комунікацію і долає міжкультурні бар’єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються; знання основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв англійської мови”).

Мета програми другого рівня вищої освіти Universidad de GRANADA (Іспанія) “Англійська література та лінгвістика” полягає у “навчанні та підготовці універсальних фахівців, які володіють різними навичками, необхідними для кар’єри не лише в галузі освіти, а й в інших сферах, що вимагають просунутого рівня використання англійської мови та її культурного контексту для конкретних цілей”. У фокусі - лінгвістика та література. Серед дисциплін, що пропонує програма: *Вступ до методів дослідження літератури англійської мовою від середньовіччя до 21 століття, Вступ до лінгвістичних досліджень* та широкий набір дисциплін вільного вибору: *Підходи до ранньомодерної англійської поезії та драматургії, Постколоніальний нарратив, Мова та гердер: критичний погляд*. З даної ОП запозичено акцент на теоретичне вивчення літератури (ОК *Новітня зарубіжна література*, ОК *Теорія літератури*), висвітлення гендерних питань в літературі (*ВК Мультикультуралізм, гендер і література*).

Програмні результати ОП “Освітні інновації та лідерство”, Tallinn University (Естонія) постулюють “здатність керувати освітніми інноваціями та проектами розвитку на всіх рівнях освіти”, “здатність критично аналізувати та оцінювати ефективність освітніх інновацій з урахуванням соціокультурного контексту різних країн...”, “здатність критично аналізувати наслідки та вплив освітніх змін і результати втручань (що перегукуються з такими результатами навчання ОП “Англійська мова та зарубіжна література”: РН . *Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.*, РН 8. *Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя*).

Українські університети

Для порівняння вивчалися програми з середньої освіти (014 Середня освіта, рівень другий: магістерський) таких українських ВНЗ як: Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Горлівський інститут іноземних мов та комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія». Усі освітні програми, хоч і мають

відмінності, проте вирізняються чіткою структурою, мають конкретно сформульовану мету, окреслену унікальність.

Освітня програма Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка (Англійська Мова, Німецька/Французька Мови та Літератури, Зарубіжна Література))» передбачає вивчення ІМ та зарубіжної літератури.

Предмети поділені на цикл загальної підготовки та цикл професійної підготовки, як в обов'язкових, так і вибіркових дисциплін. Обов'язкові, в свою чергу поділені на загальну підготовку, професійну підготовку та практику. (Прослідковується схожа структура з ОП ЧНУ, а саме: поділ дисциплін на блоки).

До загальної підготовки входять дисципліни, як, зокрема *Психологія і педагогіка вищої школи, Методика наукових досліджень, Комп'ютерні інформаційні технології в освіті і науці, Менеджмент в освіті*. До професійної підготовки - курси *Методика викладання іноземних мов у вищій школі, Практичний курс англійської мови, Друга іноземна мова, Академічне письмо* тощо.

Вибіркові компоненти репрезентують загальної підготовки та цикл професійної підготовки (наприклад: *Література у транскультурному просторі, Методика навчання другої іноземної мови, Теоретичні та прикладні проблеми сучасної лінгвістики, Сучасний англійськомовний світ: соціокультурний аспект, Інтерпретація художнього тексту в лінгвосоціокультурній парадигмі, Сучасні технології навчання іноземних мов, Методика навчання іноземних мов осіб з особливими освітніми потребами*). Атестація охоплює комплексний кваліфікаційний екзаме́н з другої іноземної мови та магістерську роботу.

Зауважимо, що в ОП ЧНУ також передбачено курс *Педагогічний менеджмент та Методика навчання іноземних мов учнів з особливими освітніми потребами*. Проектною групою запропоновано ввести обов'язкову дисципліну *Методика наукових досліджень*.

Освітня програма комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» пропонує освітню програму «Англійська мова та зарубіжна література», яка поєднує поглиблене вивчення англійської мови, зарубіжної літератури та методик викладання цих дисциплін. Програмні результати навчання в цій ОП, як і в ОП ЧНУ, розроблені з урахуванням Проекту Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта від 2023.

Таким чином, аналіз досвіду аналогічних вітчизняних та зарубіжних ОП дав можливість удосконалити блок обов'язкових та вибіркових дисциплін та наблизитися до вимог європейської освіти.